

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Досліджені свині наймеш були уражені стронгілоїдесами та метастронгілами і екстенсивність інвазії коливалась від 2,0 до 1,6 %.

Нами було встановлено, що нематодозна інвазія травного каналу та органів дихання свиней в умовах приватних господарств перебігали як у складі мікстінвазій 139 голів (79,89 %), так і у вигляді моноінвазій 35 голів (20,11 %).

Висновки. 1. Приватні господарства села Почуйки Попельнянського району Житомирської області являються неблагополучними щодо аскарозної, трихурозної, езофагостомозної, стронгілоїдозної, метастронгілоїдозної інвазії.

2. Аскарозну інвазію реєстрували у 54 голів свиней, що становило 21,6 %, езофагостомозну інвазію – у 48 голів (19,2 %), трихурозну інвазію відмічали у 13 голів (5,2 %). Екстенсивність інвазії стронгілоїдесами та метастронгілами була найменшою і коливалась від 2,0 до 1,6 %.

3. Нематодозна інвазія травного каналу та органів дихання свиней в умовах приватних господарств перебігали як у складі мікстінвазій 139 голів (79,89 %), так і у вигляді моноінвазій 35 голів (20,11 %).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Довгій Ю.Ю. Особливості епізоотології нематодозів свиней у зоні українського полісся. / Ю.Ю. Довгій, Д.В. Фещенко // Мир ветеринарії. – № 3 май-июнь 2012. – С. 62–63.

2. Антипов А. А. Епізоотологія метастронгілоїдозної інвазії в Поліській і Лісостеповій зонах України, удосконалення схем дегельмінтизації свиней : дис. на здобуття наук. ступеня кандидата вет. наук : 03.00.18: захищена 14.03.2002 / Анатолій Анатолійович Антипов. – Біла Церква, 2001. – 174 с.

3. Пелень Р.А. Епізоотологічний моніторинг хвороб свиней в Україні / Ветеринарна біотехнологія. – 2012. – № 21. – С. 330–335.

4. Антипов А.А. Сравнительная эффективность некоторых антгельминтиков при смешанной нематодозной инвазии свиней / А.А. Антипов, С.И. Пономарь // Институт экспериментальной клинической ветеринарной медицины. Информационный бюллетень (1994 г.). – Харьков, 1995. – С.235.

УДК 636.09:616.995.132:.8:614.4

ПОПРАВКА В.А., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ГОНЧАРЕНКО В.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З БАЙЛІСАСКАРОЗОМ ЄНОТІВ

Байліаскароз широко розповсюджений серед єнотів, які знаходяться у Музеї живої природи флори і фауни Олександрія, військовому госпіталі, а також у окремих громадян. Антигельмінтик Альбендазол-250 показав високу ефективність за цієї інвазії.

Ключові слова: єнот, байліаскариди, яйця, фекалії, антигельмінтики.

Актуальність напряму досліджень. В останні роки, згідно літературних даних, реєструється збільшення кількості контактних зоопарків у містах різних країнах, у тому числі і в Україні. Сучасним громадянам, особливо дітям, існує потреба у тісному спілкуванні з тваринами, щоб полегшити міський стрес та задовольнити естетичні потреби. Перебуваючи в тісному контакті з мешканцями зоопарку, люди розширюють кругозір щодо видів домашніх та диких тварин та птиці, люди можуть годувати тварин тощо. У дітей такі можливості викликають багато позитивних емоцій. Однак у такому спілкуванні з тваринами є певні недоліки. Значною проблемою є можливість зараження людей зоонозами. Одним із небезпечних зоонозів є байліаскароз єнотів [1, с. 198].

Байліаскароз – це нематодозне захворювання, яке характеризується ураженням тонкого кишечника і проявляється схуднення, зниженням маси тіла і являється одним з найпоширеніших гельмінтів серед мешканців контактних зоопарків. У єнотів байліаскароз частіше протікає без прояву клінічних симптомів, так як у дорослих тварин часто протікає у

хронічній формі. Враховуючи небезпечність захворювання для людини, актуальним є розробка ефективних заходів боротьби і профілактики з байлісаскарозою інвазією [2, с. 216; 3, с. 30].

Мета роботи. Вивчити розповсюдження байлісаскарозої інвазії серед єнотів (єнот-полоскун – *Procyon lotor*), а також ефективність антигельмінтика Альбендазол-250 за цієї інвазії.

Матеріал і методи роботи. Роботу виконували з вересня 2021 року по березень 2025 року серед єнотів-полоскунів, які знаходяться у Музеї живої природи флори і фауни Олександрія (біопарк), військовому госпіталі, у окремих громадян міста Біла Церква, а також на базі ветеринарного кабінету «Little Friends» м. Біла церква та в лабораторії кафедри паразитології та фармакології нашого університету.

Яйця байлісаскарозу виключали шляхом дослідження фекалій комбінованим методом стандартизованим Котельниковим та Хреновим з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3. Інтенсивність інвазії (II) визначали шляхом підрахунку кількості яєць у середньому у трьох краплинах флотаційної рідини.

Для лікування хворих тварин ми застосовували Альбендазол – 250 у таблетках, який виробляє ПрАТ ВВП „Укрзооветпромстач“. Одна таблетка (1 г) містить діючу речовину: альбендазол – 250 мг. Альбендазол належить до групи бензimidазолів, які гальмують полімеризацію тубуліну в микротубуліни, в результаті чого порушується надходження і внутрішньоклітинний транспорт поживних речовин і обмінних речовин (аденозинтрифосфornoї кислоти і глюкози), а також знижуються мітохондріальні реакції шляхом гальмування фумаратредуктази, що викликає загибель паразитів.

Ефективність Альбендазолу - 250 ми вивчали на 15 єнотах, спонтанно інвазованих байлісаскарисами. З цією метою сформували 3 групи тварин, а саме дві дослідні і одну контрольну групи. Першій дослідній групі (5 тварин) з інтенсивністю інвазії $15,5 \pm 3,5$ екземплярів у середньому у трьох краплинах флотаційної рідини ми застосували Альбендазол - 250 одноразово з кормом у дозі 0,5 таблетки на 10 кг. Тваринам другої дослідної групи, з інтенсивністю інвазії $53,4 \pm 4,8$ ми застосували Альбендазол - 250 дворазово з інтервалом 8 діб з кормом у дозі 0,5 таблетки на 10 кг. Попередньої голодної дієти перед дегельмінтизацією не застосовували.

Власні дослідження. У результаті дослідження 25 проб фекалій від ракун звичайного (єнот-полоскун) (рис. 1) ми знайшли яйця округлої форми, які мали товсту шкарлупу, поверхня якої вкрита комірками, коричневого кольору (рис. 2). Це були яйця байлісаскарисів. З 25 обстежених єнотів були 23 тварини уражені байлісаскарозом. Екстенсивність інвазії становила 92,0 %. Щодо інтенсивності інвазії то вона коливалась від 13 до 65 екземплярів у середньому у трьох краплинах флотаційної рідини.

Рис. 1. Зовнішній вигляд єнота-полоскуна – *Procyon lotor*.

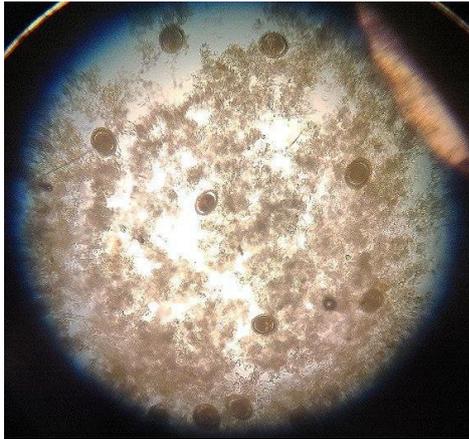

Рис. 2. Зовнішній вигляд яєць байліскасарисів.

Після вивчення розповсюдження байліскасарозної інвазії серед єнотів ми приступили до вивчення ефективності антигельмінтика Альбендазол-250. Перед постановкою досліду всі тварини, як дослідних так і контрольної груп були уражені на 100 % яйцями байліскасарисів. На 8-й день після дачі антигельмінтного препарату ми знову відібрали проби фекалій. Треба відмітити, що у першій дослідній групі, де інтенсивність інвазії становила $15,5 \pm 3,5$ екземплярів у середньому у трьох краплинах флотаційної рідини яєць байліскасарисів ми не знайшли. Екстен- та інтенсефективність склада 100 %. Щодо другої дослідної групи інтенсивність і інтенсивність інвазії становила відповідно 40,0 % і $7,5 \pm 1,4$ екз. Після повторного застосування препарату у той же дозі і кратності на 8 день яєць байліскасарисів ми не знайшли. Екстен- та інтенсефективність склада 100 %.

З метою знищення яєць і личинок гельмінта у зовнішньому середовищі після проведеної дегельмінтизації ми проводили дезінвазію. Поточну дезінвазію проводять в обов'язковому порядку після дегельмінтизації тварин та повторювали її після кожної чергової дегельмінтизації.

Перед дезінвазією ми проводили попередню механічну очистку приміщень. Для дезінвазії ми застосували тіазон, який представляє собою 20 % емульсований розчин. Тіазон містить 98 % Дазомета, у якості активної речовини і 2 % емульгатора, який посилює його дію. Тіазон використовували у пропорції 1:1000. Після дезінвазії приміщення провітрювали, годівниці та напувалки промивали водою, робили побілку, дезінфікували інвентар та предмети догляду за тваринами із розрахунку 1 л на 1 м^2 знезаражуючої поверхні при експозиції 3 год.

Таким чином можна зробити висновок, що байліскасароз єнота-полоскуна є небезпечним і широко поширеним зоонозом. У зв'язку з активним використанням єнотів-полоскунів у зоопарках, у тому числі контактних, необхідно проведення обов'язкових копроскопічних досліджень, при необхідності з подальшою дегельмінтизацією та дезінвазією приміщень, де утримувалися тварини. Особливо треба звертати на якість дезінвазії приміщення, кліток, так як яйця байліскасарид здатні зберігати свою життєдіяльність на протязі двох років.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ковтуненко А.О. Паразитологічна ситуація серед тварин військового госпіталю / А.О. Ковтуненко, А.А. Антіпов // Матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти: «Молодь – аграрній науці і виробництву. Актуальні проблеми ветеринарної медицини» (БНАУ, 14 квітня 2023 р.). – Біла Церква, 2023. – С.196–199.
2. Паразитарні хвороби м'ясоїдних тварин. Гельмінтози / Ю.Ю. Довгій та ін. Житомир: Полісся, 2014. 216 с: іл.
3. Случай байлискасароза диких животных в контактном зоопарке: диагностика и противозпизоотические мероприятия / О. А. Дубова, Д. В. Фещенко, О. А. Згозинская [и др.] // Ученые